

Adviescollege
toetsing regeldruk

> **Retouradres** Postbus 16228 2500 BE Den Haag

Aan de minister van Economische Zaken en Klimaat
Mevrouw mr. drs. M.A.M. Adriaansens
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

**ATR, Adviescollege
toetsing regeldruk**
Rijnstraat 50
2515 XP Den Haag

Postbus 16228
2500 BE Den Haag

T 070 310 86 66
E info@atr-regeldruk.nl
www.atr-regeldruk.nl

Onze referentie MvH/RvZ/SH/bs/ATR2595/2023-U014

Uw referentie

Datum 16 februari 2023
Betreft Regeling tegemoetkoming energiekosten

Geachte mevrouw Adriaansens,

Op 6 februari 2023 is de *Regeling houdende tijdelijke regels betreffende subsidie voor energie-intensieve mkb-ondernemingen ter tegemoetkoming van gestegen energieprijzen (Regeling tegemoetkoming energiekosten)* voor advies aan het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) toegezonden. De adviestermijn van ATR verloopt op 6 maart 2023.

Context en inhoud van het voorstel

De winstgevendheid van mkb-ondernemers staat door de hoge energieprijzen onder druk. Het kabinet heeft op Prinsjesdag aangekondigd om de mogelijkheden voor de introductie van een specifieke subsidieregeling voor energiekosten voor het energie-intensieve mkb te onderzoeken. Dit heeft geresulteerd in de voorliggende subsidieregeling. Het doel van de regeling is om energie-intensieve mkb-bedrijven te helpen bij de gestegen energiekosten, zodat zij ruimte krijgen om zich aan te passen. Een ondernemer is energie-intensief wanneer de energiekosten in 2022 minimaal 7% van de totale omzet bedragen. Bij de totstandkoming van de regeling was het perspectief van een snelle uitvoering leidend. Dit heeft geleid tot een modelmatige aanpak, waarbij de hoogte van de subsidie *niet* wordt bepaald op basis van het werkelijke verbruik en de werkelijke prijs die een mkb-ondernemer betaalt, maar op basis van een schatting van het verbruik en een referentieprijs. Soms wijkt het werkelijke verbruik fors af van het geschatte verbruik, bijvoorbeeld doordat een ondernemer intrek heeft genomen in een ander pand. In dergelijke bijzondere gevallen kunnen ondernemers bij de aanvraag vragen of actuele verbruiksgegevens gebruikt kunnen worden.

Toetsingskader

ATR beoordeelt de gevolgen voor de regeldruk aan de hand van het volgende toetsingskader:

1. Nuloptie (nut en noodzaak): is er een taak voor de overheid en is wetgeving het meest aangewezen instrument?
2. Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?
3. Is gekozen voor een uitvoeringswijze die werkbaar is voor de doelgroepen die de wetgeving moeten naleven?
4. Zijn de gevolgen voor de regeldruk volledig en juist in beeld gebracht?

1. Nut en noodzaak

De noodzaak tot ingrijpen volgt uit het feit dat de energiekosten sterk zijn gestegen. Bedrijven die veel energie gebruiken in het primaire proces, zoals bakkers of metaalbewerkingsbedrijven, ondervinden hier de nadelen van. Het voorliggende voorstel regelt voor deze ondernemers een tegemoetkoming voor de energiekosten. Het doel het voorstel is om energie-intensieve mkb-bedrijven te helpen bij de gestegen energiekosten, zodat zij ruimte krijgen om zich aan te passen. Het creëren van (financiële) ruimte zodat ondernemers kunnen investeren in de verduurzaming van de bedrijfsvoering is nadrukkelijk onderdeel van de doelstelling van het voorstel. Om het doel te bereiken is gekozen voor een subsidieregeling waarbij ondernemers een deel van de gestegen energiekosten vergoed krijgen. Of het doel van de subsidieregeling daadwerkelijk wordt bereikt, is afhankelijk van de hoogte van de compensatie. Het ligt namelijk in de rede dat ondernemers met een hoge energierekening de compensatie met name gebruiken om de energiekosten te dekken en niet om te investeren in een toekomstbestendige bedrijfsvoering. RVO voert daarom een monitoringsprogramma uit om de effectiviteit van de regeling te beoordelen. De resultaten hiervan worden gedeeld met de Tweede Kamer. Niet duidelijk is of bij het beoordelen van de effectiviteit van de regeling ook wordt gekeken naar de mate waarin ondernemers de ruimte hebben gekregen om de bedrijfsvoering te verduurzamen. De toelichting geeft niet aan wat er precies wordt gemonitord. Het college geeft daarom in overweging mee om toe te lichten wat er precies wordt gemonitord en in de evaluatie mee te nemen in hoeverre ondernemers hun bedrijfsvoering verduurzamen.

Het college heeft geen aanvullende opmerkingen bij nut en noodzaak.

2. Minder belastende alternatieven

De subsidieregeling gebruikt een modelmatige aanpak om de hoogte van de subsidie te bepalen. Dit heeft effect op de regeldruk van het voorstel. Ondernemers hoeven zelf geen verbruiksgegevens aan te leveren of aan te geven welke prijs zij hebben betaald voor energie. In zoverre geeft het voorstel geen aanleiding tot opmerkingen. Ondernemers moeten wel omzetgegevens van 2022 meesturen bij de aanvraag. Deze zijn veelal bekend bij de Belastingdienst. De toelichting motiveert waarom dit toch nodig is. De gegevens van de Belastingdienst zijn namelijk niet altijd actueel en niet alle ondernemers zijn btw-plichtig. Daarmee is inhoudelijk gemotiveerd waarom niet is gekozen voor een minder belastend alternatief.

Het college heeft geen opmerkingen bij minder belastende alternatieven.

3. Werkbaarheid

Dit voorstel is in korte tijd tot stand gekomen om ondernemers zo snel mogelijk van liquiditeit te kunnen voorzien. Het college begrijpt dat het ministerie kiest voor een methode die op korte termijn uitvoerbaar is, maar het heeft wel een aantal vragen.

Afwijking in bijzondere gevallen

Een ondernemer krijgt pas na de aanvraag, bij de subsidieverleningsbeschikking, inzicht in de verbruiksgegevens die RVO gebruikt om de hoogte van de subsidie vast te stellen. Dit brengt voor ondernemers die gebruik willen maken van de afwijkingsmogelijkheid een praktisch probleem met zich mee. Zij krijgen volgens de toelichting bij het indienen van

de aanvraag de mogelijkheid om zelf de verbruiksgegevens in te schatten. Ondernemers weten bij de aanvraag echter niet wat de verbruiksgegevens zijn die RVO gebruikt. Ondernemers kunnen daarom niet inschatten hoe ver het echte verbruik afwijkt van het geschatte verbruik.

3.1 Het college adviseert nader toe te lichten hoe ondernemers bij de aanvraag kunnen inschatten of het echte verbruik sterk afwijkt van het geschatte verbruik.

Verder merkt het college op dat het voorstel geen meetbare norm (bijvoorbeeld als percentage of een absolute waarde) voor de 'afwijking' van het verbruik bevat. Ondernemers kunnen dus, zelfs als zij zicht hebben op de verbruiksgegevens die RVO gebruikt, niet inschatten of zij gebruik kunnen maken van de afwijkingsmogelijkheid. Voor ondernemers is het belangrijk dat zij weten waar zij aan toe zijn. Het is daarom wenselijk dat een meetbare norm voor de afwijking wordt opgenomen.

3.2 Het college adviseert een meetbare norm op te nemen waarmee ondernemers kunnen bepalen of zij in aanmerking komen voor de afwijkingsmogelijkheid.

Betrekken doelgroep

Hoewel de doelgroep het mkb is, is afgezien van een mkb-toets. Conform het 'pas toe of leg uit'-principe is aangegeven waarom dit niet is gedaan. Het ministerie vindt het uitvoeren van een mkb-toets niet noodzakelijk, omdat dit voorstel vanwege de eenmalige en lage regeldruk niet aan de voorwaarden van een mkb-toets voldoet. Het ministerie geeft aanvullend aan dat de regeling snel in werking moet treden en geen tijd is voor een volledige mkb-toets. Het ministerie geeft vervolgens aan dat gekozen is om in plaats van een volledige mkb-toets het aanvraagproces met een aantal ondernemers door te lopen om de duidelijkheid van de regeling vooraf te toetsen en waar mogelijk te verbeteren. De doelgroep is uiteindelijk dus wel betrokken bij de totstandkoming van het voorstel. Kanttekening hierbij is dat het college geen zicht heeft op de uitkomsten hiervan, omdat de toelichting hier niets over zegt. Het college kan daarom niet inschatten wat de uitkomsten van de gesprekken zijn en wat met zorgpunten is gedaan die ondernemers hebben geuit.

3.3 Het college adviseert nader toe te lichten wat de uitkomsten van de gesprekken met de ondernemers zijn en wat met de zorgpunten is gedaan die ondernemers hebben geuit.

Faillissement

Ondernemers kunnen gedurende de looptijd van de subsidieregeling failliet gaan. De hoogte van de subsidie wordt in een dergelijk geval naar rato berekend. Hierdoor kan de situatie ontstaan dat het voorschot dat een ondernemer heeft ontvangen hoger is dan de subsidie waar de ondernemer (naar rato) recht op heeft. De toelichting maakt niet duidelijk wat dan gebeurt. Mogelijk wordt het bedrag dat onterecht is ontvangen terug gevorderd. Het is van belang dat de toelichting dit inzicht wel verschaft, met name omdat de ondernemers die een aanvraag indienen veelal kwetsbaar zijn. In de communicatie met de doelgroep kan dit aspect vervolgens ook worden meegenomen.

3.4 Het college adviseert nader toe te lichten wat er gebeurt als een ondernemer gedurende de looptijd failliet gaat en het ontvangen voorschot hoger is dan de subsidie waar de ondernemer (naar rato) recht op heeft.

Opschortende voorwaarde

Het voorstel vermeldt dat sprake is van staatssteun, maar dat de goedkeuring van de Europese Commissie nog niet binnen is. Omdat is gekozen om de regeling in werking te laten treden onder de opschortende voorwaarde van goedkeuring, ontstaat een risico voor bedrijven die voorschotten hebben ontvangen. Zij moeten de reeds ontvangen voorschotten namelijk terugbetalen wanneer de Europese Commissie geen goedkeuring verleent. Dit leidt tot nieuwe verplichtingen en daarmee regeldruk. Het college geeft daarom in overweging mee om het risico van terugvordering expliciet mee te nemen in de communicatie met de doelgroep.

4. Gevolgen regeldruk

De regeldrukgevolgen voor netbeheerders, energieleveranciers en ondernemers zijn op handelingenniveau in kaart gebracht. De totale regeldrukgevolgen zijn 19,3 miljoen euro. De geraamde budgettaire impact is 1,4 miljard euro. Het regeldrukpercentage is 1,38%. De regeldrukberekening vertoont echter twee tekortkomingen. Zo is de regeldruk die het gevolg is van de gerichte controles, niet in beeld gebracht. Verder is gerekend met het verkeerde aantal energieleveranciers. De regeldrukparagraaf behoeft op deze punten dus een aanpassing. Het college merkt verder op dat de gevolgen van het scenario waarin de staatssteun ongeoorloofd blijkt, niet in beeld zijn gebracht.

4.1 Het college adviseert de regeldrukparagraaf op bovenstaande punten aan te passen, conform Rijksbrede methodiek.

Dictum

Nut en noodzaak van het voorstel zijn onderbouwd. Het college heeft geen opmerkingen met betrekking tot minder belastende alternatieven. Het college heeft wel vragen bij de werkbaarheid van het voorstel. De regeldrukparagraaf is tenslotte niet compleet. Gelet op bovengenoemde bevindingen is het eindoordeel ten aanzien van dit voorstel:

De regeling vaststellen, nadat met de adviespunten rekening wordt gehouden.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

Hoogachtend,

w.g.

M.A. van Hees
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris